

II Pla Estratègic de l'Alt Penedès

conclusions

FUNDACIÓ PRO PENEDEès

CONCLUSIONS DEL PLA ESTRATEGIC

ÀMBIT DE DEBAT EQUILIBRI TERRITORIAL

En l'apartat de l'Equilibri Territorial s'inclouen aquells temes que giren entorn del territori, i més concretament sobre quin ús ha de fer l'Alt Penedès del seu territori. Alguns dels temes que han centrat el debat durant els 18 mesos en què el II PEAP ha estat obert a la participació ciutadana, han estat:

1. El nostre Patrimoni i la qualitat ambiental de la comarca
2. Planificacions territorials externes: el seu impacte en el futur estratègic del Penedès
3. Qualificació i Ocupació del sòl a la comarca
4. Desequilibris entre municipis
5. Mobilitat comarcal i pas de grans infraestructures

1. EL NOSTRE PATRIMONI I LA QUALITAT AMBIENTAL DE LA COMARCA

El paisatge agrari del Penedès posseeix uns importants valors productius, ecològics, ambientals i culturals. Aquests valors estan associats al seu patrimoni natural i històric però, sobretot, al seu element més característic, la vinya, de manera que el paisatge penedesenc es pot definir amb propietat com el paisatge de la vinya, un paisatge català emblemàtic pel seu paper a la història i al present de Catalunya.

Tanmateix, la dinàmica actual de creixement urbà i industrial, vinculada al creixement metropolità i la construcció de noves infraestructures a la comarca, poden malbaratar aquest paisatge de qualitat i posar en crisi el seu valor productiu i ambiental tal com han alertat destacats membres del món vitivinícola i del món associatiu i cultural de la comarca. Aquesta dinàmica actual, també podria afectar als centenars de llocs de treball de l'agricultura.

El percentatge de població ocupada en el sector agrari, i sobretot en el sector vitivinícola, és molt superior al d'àrees pròximes a l'Alt Penedès, que també es troben dins la Regió Metropolitana de Barcelona. Per aquest motiu cal incentivar el sector agrari, no només pel fet de generar paisatge, sinó per preservar i potenciar les explotacions i les activitats agràries a la comarca, per tal de tenir un paisatge vitícola productiu de qualitat i rendible pels viticultors.

De les intervencions fetes a través del II Pla Estratègic, es pot concloure que els penedesencs desitgen una **comarca on l'agricultura sigui un dels pilars bàsics de la seva economia, compaginada amb una indústria responsable mediambientalment parlant, apostant per tenir una comarca amb qualitat ambiental immillorable**. Per tant, una altra conclusió apuntaria en la defensa del territori, però no tan sols per motius econòmics, sinó i també per raons de protecció del medi ambient, un tema que dia rera dia preocupa més als ciutadans.

Una altra mesura ha d'anar encaminada en fer una gestió correcta dels residus industrials i urbans.

Fruit d'aquesta reflexió es proposa:

- Creació d'un **Pla de Gestió i protecció del paisatge de la vinya del Penedès, un CODI VITÍCOLA**, que identifiqui els valors de la qualitat ambiental del Penedès, i els protegeixi.
- **Definició de les característiques que identifiquen el paisatge vitivinícola del Penedès com a producte de qualitat, així com element rendible pels viticultors:** elements, estructura paisatgística, dinàmica.
- **Identificació dels valors productius ecològics, ambientals i patrimonials del paisatge penedesenc.**
- Determinació de les **dinàmiques territorials** del paisatge de la vinya i de la seva relació amb la resta del territori.
- **Protecció del preu del raïm**, que permeti una qualitat de vida al sector agrícola, que no difereixi de la dels que es dediquen a altres sectors.
- **Establir mesures mediambientals pròpies per la comarca**, per tal de compaginar aquesta dualitat indústria-agricultura.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Elaborar un Pla de Gestió i Protecció del Paisatge de la vinya i de les activitats vitivinícoles del Penedès 	<ul style="list-style-type: none"> · Terra Vitium (UVIPE, Institut del Cava, Unió de Pagesos, JARC) · Comissió d'Equilibri Territorial del Pla Estratègic de l'Alt Penedès¹ · Consell Comarcal de l'Alt Penedès · Generalitat de Catalunya (diversos Departaments) · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca
<ul style="list-style-type: none"> · Fer una gestió correcta dels residus industrials i urbans 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments de la comarca · Sectors empresarials (elaboradors de vins i caves, sector paperer,...) · Organitzacions professionals agràries
<ul style="list-style-type: none"> · Millora en la qualitat de vida dels viticultors 	<ul style="list-style-type: none"> · Empreses elaboradores de vins i caves · Organitzacions professionals agràries

¹ Aquesta Comissió, creada durant aquest II Pla Estratègic, integra als alcaldes dels 27 municipis de l'Alt Penedès, així com entitats financeres implantades a la comarca, empreses, sindicats, cambra de comerç, sindicats i organitzacions agràries, diputats comarcals del Parlament de Catalunya, Xarxa Viària, Consell Comarcal de l'Alt Penedès, i altres entitats que tenen un paper rellevant a la comarca.

1 bis. POTENCIACIÓ DE LES EXPLOTACIONS AGRÀRIES PRIORITÀRIES I PIMES AGRÀRIES

Cal partir de dues premisses bàsiques que defineixen el marc d'actuació de les Explotacions Agràries Prioritàries (majoritàriament empreses familiars agràries): d'una banda la necessitat de mantenir el teixit productor, i per altra l'assumpció del sòl com l'actiu empresarial més important de la majoria de les empreses, i per tant element a considerar en la planificació estratègica comarcal.

Atenent el teixit econòmic i agrari de la comarca caldria, doncs, promoure accions que tendeixin a definir un model d'empresa agrària (que a l'Alt Penedès, són, majoritàriament empreses familiars), d'acord amb les característiques econòmiques comarcals, que garanteixi la continuïtat, competitivitat i viabilitat de les empreses agràries, especialment les PIME, com a garantia de l'equilibri entre la indústria i l'agricultura a la comarca.

En una mateixa línia, s'haurien de crear les condicions necessàries perquè les Explotacions Agràries Prioritàries puguin disposar del sòl suficient per realitzar la seva activitat, a través de mesures financeres que ho facilitin i de mesures urbanístiques el més transparents possibles, amb la finalitat de que les ajudin a tenir un paper més actiu en aquest procés. Això repercuteix en una perdurabilitat de l'activitat econòmica principal de la zona i, com a conseqüència, en un manteniment equilibrat del territori, a diferents nivells, entre àrees agrícoles i àrees industrials. (Es important remarcar que aquest equilibri entre els diferents sectors econòmics és un dels eixos bàsics de desenvolupament, identificat com a tal per la quasi totalitat dels participants en el present Pla estratègic de l'Alt Penedès). En concret, cal fer esment sobretot a la necessitat de reforçar l'equilibri entre el sector productiu de raïm i el sector elaborador de vi.

Recollint el fet que aquest és un tema que suscita posicionaments diferenciats entre els diversos agents implicats en el seu desenvolupament, es valora com a molt oportú la necessitat d'obrir un espai de debat on es vagin definint de la forma més consensuada possible tots aquests temes esmentats.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure un model d'Explotacions Agràries Prioritàries i PIMES agràries, que garanteixi la competitivitat del teixit productor i l'equilibri territorial entre indústria i agricultura, i entre el sector productor de raïm i l'elaborador de vi. · Establir la traçabilitat total en tots els àmbits (des de la vinya fins a l'ampolla) 	<ul style="list-style-type: none"> · Associacions empresarials agràries · Sindicats agraris · Administracions (des de l'administració central, l'autònoma fins a la local)
<ul style="list-style-type: none"> · Obrir un espai de diàleg on es vagi definint, de manera consensuada, el marc d'actuació de les empreses familiars agràries 	<ul style="list-style-type: none"> · Associacions empresarials agràries · Sindicats agraris · Administracions
<ul style="list-style-type: none"> · Transparència i informació de la planificació urbanística 	<ul style="list-style-type: none"> · Administració · Propietaris i empresaris

2. PLANIFICACIONS TERRITORIALS EXTERNES: EL SEU IMPACTE EN EL FUTUR ESTRATÈGIC DEL Penedès

Des de l'Àrea Metropolitana de Barcelona comença a arribar un fort impuls de persones i empreses que busquen noves ubicacions i noves realitats, dibuixant una tendència que es reflecteix clarament en tots els indicadors i previsions relatius a l'Alt Penedès efectuats en els darrers anys.

S'evidencia una forta pressió sobre el territori que ve donat en gran mesura per la situació de la comarca: situada estratègicament a la perifèria de la regió metropolitana de Barcelona, amb un preu dels sòls molt per sota de la primera corona metropolitana o fins i tot de la segona situada al Vallès Oriental, molt a prop d'una de les Regions que més ha crescut en els darrers anys com és el Camp de Tarragona, a prop de l'aeroport internacional del Prat, a pocs quilòmetres del port amb major volum de trànsit de la Mediterrània Occidental, i dins de l'àrea que experimentarà un gran canvi amb l'arribada del Tren d'Alta Velocitat d'aquí a pocs anys,... Tot aquest conjunt d'aspectes fan que efectivament la pressió sigui cada dia més evident.

Per aquest motiu, la ciutadania que s'ha expressat a través del II Pla Estratègic de l'Alt Penedès, ha manifestat la seva preocupació davant aquesta situació, i ha proposat que es defineixin els futurs usos del sòl de la comarca per tal de fer compatible la realitat històrica del paisatge socioeconòmic de la comarca amb les seves necessitats de desenvolupament urbà i econòmic. També es planteja la necessitat de definir quines infraestructures són necessàries pel desenvolupament de la comarca, i quines hi han de passar forçosament, ja que sense una definició clara d'aquestes no és adient el realitzar un mapa dels sòls. Per tant des del II PEAP es demana, no només d'una planificació a nivell comarcal, d'unes línies estratègiques a seguir per la comarca, sinó i també una planificació de l'àrea d'influència de la nostra comarca, és a dir de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, on pertany l'Alt Penedès.

Per aquest motiu, l'Alt Penedès ha de sol·licitar que s'elabori, s'aprovi i s'implementi el Pla Territorial de la Regió Metropolitana de Barcelona, que s'està reclamant des de fa molts anys, ja que per prendre decisions a nivell local-comarcal cal conèixer les línies generals. Cal que hi hagi una implicació de la societat civil, sobretot en el procés de definició (el II Pla Estratègic ja ha canalitzat les demandes de tot aquell sector de la població que ha volgut participar activament en la definició del què ha de ser la comarca).

Les Administracions de rang superior, com l'Administració central i l'Autonòmica haurien de prendre el compromís cap al Penedès de definir un **Pla General d'Infraestructures per la comarca**, que detallés les grans infraestructures, necessàries per l'àrea d'influència d'aquesta zona, que inclogui, què tenen previst realitzar a la comarca en els propers anys, així com les infraestructures necessàries pel seu desenvolupament.

Cal també que s'impliquin en la realització d'un **pla d'usos del sòl al Penedès**; des de la comarca no es pot decidir quin és el seu paper en el conjunt del territori. Cal conèixer que pensen les administracions. Així amb la implicació del Departament de Política Territorial de la Generalitat en l'elaboració d'aquest Pla Director, ja hi haurà un pronunciament de les instàncies d'àmbit superior en vers el territori del Penedès.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament que han de promoure la implicació de la societat civil:

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Elaboració del Pla Territorial de la Regió Metropolitana de Barcelona	· Generalitat de Catalunya
· Pla Director d'Usos del Sòl	· Ajuntaments de la comarca · Consell Comarcal de l'Alt Penedès · Generalitat de Catalunya · Agents social i econòmics i propietaris
· Pla Director d'Infraestructures	· Ajuntaments de la comarca · Generalitat de Catalunya

3. QUALIFICACIÓ I OCUPACIÓ DEL SÒL A LA COMARCA

Un dels temes que amb més freqüència ha anat sortint dins el tema de l'equilibri territorial ha estat el de la necessitat de conèixer la situació del sòl industrial a la comarca. Cal conèixer si els polígons dissenyats estan totalment ocupats i per tant els municipis veuen la necessitat de planificar nous polígons industrials, o si cal frenar el disseny de nous polígons perquè l'ocupació dels ja existents és encara baixa. Aquest punt va molt lligat en el què s'apuntava en l'apartat anterior: el Pla Director d'Usos del sòl. Un cop definides les zones de desenvolupament industrial, els municipis haurien de consensuar aquestes zones, per tal de que aquest desenvolupament sigui harmònic a la comarca.

L'estudi realitzat sobre la qualificació i ocupació del sòl industrial, reflexa que l'ocupació del sòl és força alta en el conjunt de municipis que se situen en els marges de les vies de comunicació més importants (Autopista A-7 i N-340), i en canvi existeixen oportunitats de desenvolupament del sòl industrial planejat en els municipis de l'eix nord-sud (Eix Diagonal).

A més aquest estudi reflexa que molts dels polígons existents no estan equipats amb uns bons serveis, ni amb un transport pels treballadors, i que encara hi ha força mancances per poder donar una imatge de **qualitat Penedès**².

Per aquest motiu, des del II Pla Estratègic de l'Alt Penedès es proposa:

² Aquest terme, que surt per primera vegada durant les jornades de "Desenvolupament Empresarial de l'Alt Penedès cap al 2005", i que es desenvolupa en l'apartat de Competitivitat Empresarial d'aquestes conclusions, fa referència a l'estratègia de desenvolupament sostenible de les empreses i a la imatge conjunta i generalitzada de la comarca com a referent de qualitat per als productes i serveis que es donen des de la comarca.

a) **Programa de renovació qualitativa dels espais industrials** centrals de la comarca en termes de serveis i equipaments:

- Seria necessari l'estudi de cadascun dels polígons existents a la comarca, per part dels municipis, que identifiqués els punts febles d'aquests, i intentés minimitzar els efectes negatius, i poder així donar qualitat a les empreses instal·lades per afavorir la seva permanència en el territori, i les que s'instal·lessin en un futur. Cal que les empreses dels diferents polígons s'impliquin en aquest anàlisi i hi col·laborin activament.

A més, aquest estudi serviria per poder determinar els preus del sòl industrial a la comarca, que com s'ha apuntat, es troben avui molt per sota del què li correspondria en un territori situat a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

b) **Mesures d'aplicació immediata** als polígons ja aprovats però que encara s'han de desenvolupar:

- Aplicar l'avanç del codi vitícola, especialment en aquells polígons amb un impacte referencial major en el paisatge de la comarca. Esdevé necessari una actuació el més conjunta possible en vistes a conservar l'equilibri territorial que fins al moment actual ha prevalgut a l'Alt Penedès i que en aquests moments es pot veure alterat en vistes a l'augment d'implementacions de polígons industrials (per altra banda, ja aprovats en els respectius plans generals municipals).

- Definir mesures no recollides en el codi vitícola a partir d'un consens que involucri a tots els principals agents socioeconòmics i administració de la comarca. Concretar l'aplicació d'aquestes mesures, ja sigui en el seu procediment com en la seva prioritització.

c) **Orientar el creixement de la comarca cap als nous nodes de desenvolupament**, que ajudin al manteniment de l'equilibri estructural de la comarca, i que **complementin els nodes industrials ja existents**.

- **Node terciari** que doni suport al **node del paper i cartró**, amb uns serveis específics per a aquest sector i algunes activitats logístiques de mitjana dimensió que treguin profit del sòl disponible ubicat sobre la zona d'influència de l'Eix Diagonal.

- **Node de caire industrial (petita i mitjana empresa)** que complementi el **node del paper i el cartró** en la recerca de l'equilibri de la **part nord de la comarca**; la seva ubicació dependria del què s'hagués definit el Pla Director d'usos del sòl.

- **Node dedicat a les activitats terciàries** relacionades amb el **turisme rural i natural** com a possibilitat d'encaix de l'oest de la comarca en l'estratègia de desenvolupament més enllà de la seva participació en el sector del vi i del cava.

- **Node destinat a la petita indústria per sota de l'A-7**, que vindria a reforçar i substituir en part l'existent entorn de Vilafranca i que podria

configurar-se físicament seguint l'Eix Diagonal. Es tracta d'aprofitar el sòl disponible en aquesta zona, dotant-lo de serveis urbanístics necessaris, per tal de promoure el trasllat d'algunes de les empreses ubicades en sòl obsolet i atraure noves inversions.

Aquest nou node complementa el node d'indústria mitjana i gran implantada en l'eix: Castellet – Els Monjos – Vilafranca – Olèrdola.

Aquest node és un dels dos nodes principals de la comarca, que enllaça amb l'altre node Gelida – Sant Sadurní, que es consolida com un node terciari, especialitzat en els serveis.

d) **Gestió** des del propi territori **del sòl industrial**: cercar mecanismes publico-privats per urbanitzar els polígons, anticipant-se a les dinàmiques especulatives del mercat.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Estudi d'adaptació de l'entorn dels polígons industrials ja existents a la comarca	· Ajuntaments de la comarca · Consorcis dels polígons · Empreses instal·lades als polígons
· Estudiar com es desenvolupen les zones industrials ja aprovades urbanísticament	· Ajuntaments de la comarca · Empreses instal·lades als polígons
· Estudiar la viabilitat dels diferents nodes proposats i incorporar-ho al Pla Director Comarcal	· Ajuntaments de la comarca
· Creació de mesures publico-privades que gestionin el Sòl Industrial de la comarca	· Ajuntaments de la comarca · Entitats financeres, especialment les arrelades al Penedès · Empreses públiques especialitzades

4. DESEQUILIBRIS ENTRE MUNICIPIS

Des del II Pla Estratègic de l'Alt Penedès, s'ha plantejat la necessitat de conjugar el manteniment de la qualitat en les activitats agràries i industrials amb la preservació d'un paisatge dominat pel conreu de la vinya. Aquest objectiu evidencia que cal apostar per un model que permeti aquest equilibri territorial desitjat per la ciutadania: el model Penedès, és a dir, l'aposta per un equilibri entre el sector vitivinícola, l'industrial i el turístic.

Aquesta idea comporta que es defineixin quines zones, i per tant quins municipis, han de destinar més sòl a activitats industrials, quines zones han d'apostar pel sector de la vinya, i quines pel sector turístic. Alguns dels 27 municipis comarcals estaran englobats en els tres sectors, però n'hi haurà d'altres, que degut a la seva situació geogràfica podran especialitzar-se en només un d'aquests sectors econòmics.

Aquesta premissa pot significar a priori un fre per al desenvolupament de determinats municipis, una disminució o limitació dels seus ingressos que els pot situar en posició desfavorable a l'hora de prestar els serveis a la població, i que pot tenir conseqüències en la qualitat de vida de la població, i podria generar un desequilibri pels diversos pobles de la comarca. Però a l'hora significa una millora considerable pel conjunt de la comarca, i pel conjunt de la Regió Metropolitana de Barcelona.

El model de comarca pel qual optem és el de deixar bona part del sòl lliure o sense urbanitzar i dedicat al sector agrari. Aquest model suposa una millor qualitat de vida pels ciutadans i ciutadanes de la comarca i de tota la regió metropolitana. El cost d'aquest model de creixement ha d'ésser assumit, mentrestant no existeixi un organisme de la Regió Metropolitana de Barcelona, per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, a través d'un sistema de compensació que cal estudiar.

Caldria doncs, que es posi en marxa un Pla Territorial Metropolità, i que aquest prevegi una cooperació econòmica per tal de mantenir el nivell de qualitat, per mantenir que algunes zones del territori segueixin sent habitades i conservades, per poder mantenir en definitiva el model de creixement. Si no és així, des de la comarca veiem impossible mantenir i apostar per aquest model.

Així des del II PEAP s'ha analitzat la possibilitat i modalitats de constitució d'un Fons de Compensació Interterritorial, a través del qual es pugui articular una transferència de recursos econòmics entre aquells municipis que resultin beneficiats per la implantació d'usos industrials i aquells situats en zones on s'exclougui aquest tipus d'aprofitament. Un Fons que coordini les iniciatives d'àmbit municipal i de la solidaritat entre els diversos municipis.

Aquesta proposta, que és novedosa al nostre Estat, ja s'aplica en altres països del nostre entorn, com ara a Itàlia o França, si bé que l'essència no n'és la mateixa. Tot i així, un grup de professors universitaris de la Universitat de Barcelona, ha fet un estudi de dret comparat per la possible aplicació d'aquests instruments de cooperació horitzontal entre municipis a l'Alt Penedès. Seguint aquest estudi el II Pla Estratègic de l'Alt Penedès considera que els diferents municipis s'han de pronunciar respecte aquest tema a partir de les mesures que s'apunten a continuació.

Mesures que es proposen:

a) **Constitució d'un Conveni entre els diferents Ajuntaments de la comarca, en fase experimental, que creï i gestioni un Fons de Compensació Interterritorial, amb la voluntat de constituir a mig plaç un Consorci que gestioni aquest fons.** Aquest conveni podrà adoptar la forma de "Comunitat de Municipis", regulada en la recent Llei 21/2002, de 5 de juliol, de modificació de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya de 1987. Aquest, mentrestant, es podria gestionar a través del Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca, ja que agrupa a la majoria de municipis de la comarca, així com a entitats. De totes maneres aquest conveni podria ser més ampli, convidant a altres agents a participar-hi, per tal d'anar configurant l'actuació a més llarg pla. Aquest Conveni marc, designaria una institució com a dipositària i gestora del fons, paper que podria recaure en la Fundació Pro Penedès, com a entitat coordinadora del Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca.

Es tractaria per tant, d'un Conveni de col·laboració entre diferents Administracions Públiques locals i entitats privades sense ànim de lucre. Aquest Conveni ja especificaria d'on provindrien els recursos i a on anirien a parar. Es tractaria bàsicament de recursos generats pels usos fiscalment més rendibles, amb la finalitat d'aplicar-los als municipis que no es veuen beneficiats per la localització d'aquests usos. Parlariem essencialment de dos tipus de recursos d'aportació municipal: **una quota mínima, proporcional a l'IAE, i unes aportacions singulars efectuades pels municipis beneficiats per la localització d'una activitat fiscalment rendible.** El Fons també es podria beneficiar de subvencions públiques de la Diputació de Barcelona, de la Generalitat i de la Unió Europea.

Així doncs a partir del II Pla Estratègic, es propiciaria la ubicació d'un determinat ús industrial, de serveis o residencial en un municipi determinat, i al mateix temps, es determinarien els municipis que renunciïn a aquell ús a d'altres de similars, amb la finalitat de preservar els usos agrícoles o els espais naturals. A més de pactar la localització de l'ús, l'ens gestor del Fons podria ser també el seu promotor, de forma que els beneficis addicionals que aquesta promoció aportés serien destinats a la compensació. Compensació que no consistiria en una mera transferència econòmica sense cap fi determinat, sinó que seria finalista i adreçada a les inversions necessàries per finançar un o varis projectes de diferent índole (d'infraestructures de serveis essencials, de caràcter socio-cultural,...).

b) **Reclamar a la Regió Metropolitana, i a la Generalitat de Catalunya, el seu suport (polític, tècnic i econòmic) per poder tirar endavant aquesta idea novedosa.**

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Establir el Fons de Compensació Interterritorial a través d'un Conveni, que pot adoptar la forma de "Comunitat de Municipis"	· Ajuntaments de la Comarca
· Gestionar el Fons de Compensació Interterritorial	· Pacte Territorial
· Demanar el suport d'institucions polítiques d'àmbit superior	· Ajuntaments de la comarca
· Estudiar i implementar un sistema de compensació dins la Regió Metropol. de BCN	· Generalitat de Catalunya · Diputació de Barcelona

---

5. MOBILITAT COMARCAL I PAS DE GRANS INFRAESTRUCTURES

L'Alt Penedès, comarca tradicionalment de pas, té una **línia de ferrocarril**, la C-4 (que uneix Manresa amb Sant Vicenç de Calders, passant per Barcelona). Més de la meitat dels usuaris de la comarca, la utilitzen per anar cap a Barcelona, un trajecte que és considerat massa llarg. Tot i que ens els darrers anys aquesta línia ha vist com es disminuïa el temps de durada, els 50 minuts que encara s'han de destinar per arribar al centre de la ciutat comtal, fa que molts penedesencs hagin expressat el desig de què RENFE disminueixi tant la durada com les aturades que es fan a les estacions del recorregut a través d'aquest fòrum.

Pel què fa referència a la direcció sud, és a dir cap a Sant Vicenç de Calders, els usuaris destaquen la mala combinació cap a Tarragona, ja que a l'hora de fer el transbord sovint hi ha massa temps d'espera, quan la distància quilomètrica no difereix tant de la de Barcelona, i quan cada dia hi ha més universitaris que es desplacen diàriament des del Penedès cap a Tarragona.

El pas del **Tren d'Alta Velocitat** per la comarca, i més concretament el com serà el seu pas, ha marcat força el debat. Avui sembla que les negociacions amb el Ministeri de Foment ja estan gairebé acabades si bé queda pendent el seu pas per Sant Sadurní d'Anoia. Des del II Pla Estratègic de l'Alt Penedès, es reclama que s'accepti el traçat que es va exposar a l'Il·luminació pública, i que sigui el traçat que s'acabi realitzant.

Lligat amb el tema del tren d'alta velocitat, moltes intervencions demanaven per una **estació de trens regionals a Vilafranca**, tema en el qual encara no hi ha un pronunciament clar per part de l'estat, que hauria de tenir més visió de futur tirant endavant aquesta estació.

Quan al **transport per carretera**, la comarca compta amb 33 línies de bus, les quals connecten la pràctica totalitat de municipis de la comarca amb la capital, Vilafranca, i altres cap a Barcelona, i algunes a Tarragona. Per tant hi ha una marcada radialitat, que actualment no respon a les necessitats socioeconòmiques de la comarca. No hi ha autobusos que facin parades als polígons industrials

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Millora de les connexions cap a Barcelona i Tarragona per part de RENFE	· Ajuntaments afectats amb RENFE
· Estació de trens regionals a Vilafranca	· Ajuntament de Vilafranca, Generalitat de Catalunya, Foment i RENFE
· Realitzar un estudi sobre el transport públic comarcal per carretera i ferrocarril per tal que detecti les noves demandes generades per la nova dinàmica comarcal.	· ATM
· En carreteres, fer l'Eix Diagonal, desdoblant la N-340, carretera Gelida- Sant Sadurní, i millorar la xarxa comarcal existent	· Generalitat · Ministeri de Foment
· Mesures innovadores: tren Vilafranca – Vilanova Infraestructures telemàtiques	· ATM · Generalitat

CONCLUSIONS DEL PLA ESTRATEGIC

ÀMBIT DE DEBAT COHESIO SOCIAL

En l'apartat de Cohesió Social s'inclouen aquells continguts que fan referència directe als ciutadans i ciutadanes de l'Alt Penedès.

Destaquen en aquest debat els següents blocs temàtics:

1. ·GENT GRAN
2. ·OCUPACIÓ FEMENINA
3. ·LA FORMACIÓ PEL TREBALL
4. ·IMMIGRACIO I VEINATGE
5. ·LA MOBILITAT INTERLOCAL
6. ·LES RELACIONS LABORALS

Durant el transcurs en què s'ha debatut aquest II Pla Estratègic, s'han recollit aportacions específiques de zones en concret de la comarca, que són bàsicament responsabilitat municipal, i al mateix temps en el debat final d'aquest Pla es va acordar donar una estratègia d'impuls a l'habitatge, especialment al sector jove, a banda de com es reflecteix el tema a l'apartat d'immigració i veïnatge i al de gent gran.

1. LA GENT GRAN

Durant els debats del Pla Estratègic, s'ha constatat la diversitat en la població identificada com a gent gran, a partir de la incidència de variables de salut, d'ordre socio-cultural i educativa i de tipus econòmic. En aquest sentit s'ha deixat palès el risc d'exclusió social que afecta els sectors de gent gran amb menys recursos econòmics.

Es proposa orientar els esforços per tal que l'escenari del procés d'envelliment sigui el propi entorn familiar i en el marc de la mateixa comunitat. S'identifiquen dues àrees de propostes estratègiques:

a) INICIATIVES ACTIVES DE LA GENT GRAN

- **Promoure i estimular els processos de participació i associacionisme de la gent gran** en el benentès de que la gent gran té una àmplia experiència,

coneixement i energies que , cada vegada més, poden revertir en la mateixa comunitat si aquesta es capaç de canalitzar-les.

Cal **dinamitzar el col·lectiu per tal que participi i s'impliqui** més en la resolució dels seus problemes; que puguin aprofitar el temps de que disposen per oferir-se com a voluntari per fer coses pel mateix grup o pels altres col·lectius. Això pot fer millorar l'autoestima i sentir-se útil en l'entorn on es desenvolupa. Els organismes públics conjuntament amb les entitats i associacions, han de vetllar per portar a terme aquesta dinamització.

b) SERVEIS PER A LA GENT GRAN

Es valora la necessitat de promoure i implementar des de l'àmbit públic, privat o mixt, una sèrie de **serveis que afavoreixen la permanència de la gent gran en el seu propi entorn domèstic i familiar i en la seva pròpia comunitat.**

Calen més serveis per a la Gent Gran, diversificats i el més flexibles possible per tal d'adaptar-se a les situacions familiars i personals que també són molt diverses.

Cal **potenciar el transport públic a tota la comarca** per tal de millorar els accessos als diferents serveis especialitzats que s'ofereixen bàsicament a la capital i també per evitar els fluxos de canvi de residència motivada per aquest fet. La mobilitat en el col·lectiu de la gent gran, es redueix per motius d'edat i de dificultats pròpies, i per tal d'evitar l'aïllament excessiu, seria del tot vital poder crear aquesta xarxa de transport de qualitat i a poder ser, adaptat.

Pel que fa als **serveis socials i sanitaris** es constata :

- la **necessitat d'articular ambdós tipus de serveis** amb una perspectiva integral;
- contemplar la **complementarietat dels serveis**, tant de l'àmbit socio-sanitari com d'altres a través d'accions integrades; és imprescindible la cooperació entre les diferents administracions públiques atenent al principi de subsidiarietat.

En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES GENT GRAN	AGENTS
· Promocionar Residències assistides públiques (inexistents a la comarca)	· Ajuntaments (Àmbit d'actuació: qualificar sòl

<ul style="list-style-type: none"> · Promocionar habitatge: <ul style="list-style-type: none"> .Pisos tutelats (com a servei intermig entre la llar i el centre residencial). .Pisos amb serveis compartits 	<p>disponible)</p> <ul style="list-style-type: none"> · Generalitat de Catalunya (Àmbit d'actuació: promoure convenis) · Empreses de serveis de proximitat (Àmbit d'actuació: generar serveis que atenguin la demanda)
<ul style="list-style-type: none"> · Ampliar els serveis de transport públic i col·lectiu. · Potenciar noves alternatives de transport: <ul style="list-style-type: none"> -taxi-bus -transport adaptat 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments
<ul style="list-style-type: none"> · Promoció del voluntariat · Nou impuls a l'associacionisme de la gent gran · Promoció d' activitats intergeneracionals en l'educació, l'associacionisme, l'empresariat · Facilitar les aportacions de la gent gran pel manteniment o recuperació d'oficis tradicionals · Promoure les accions d'educació i formació al llarg de la vida també en les franges d'edat superiors, tenint en compte les accions que facilitin l'ús de les TIC 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments · Associacions de gent gran
<ul style="list-style-type: none"> · Facilitar els recursos i contextos per a la creació i consolidació d'Empreses de serveis de proximitat o Serveis d'Atenció domiciliaria. · Impulsar la creació d'una "Central de Serveis" que desenvolupi un paper d'estimulació del mercat a la vegada que atengui subsidiàriament les empreses emergents en el sector de serveis de proximitat, en vistes a la seva consolidació. · Executar plans de Formació i assessorament pels cuidadors/es 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments · Generalitat de Catalunya: Departaments de Treball, Sanitat i Benestar Social. · Caixes (i/o altres entitats financeres) · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca
<ul style="list-style-type: none"> · Paper de l'administració: <ul style="list-style-type: none"> -dissenyar accions integrades i complementàries entre les diferents administracions -simplificar els circuits i tramitacions en serveis socials i sanitaris 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments · Generalitat de Catalunya: Departaments de Treball, Sanitat i Benestar Social.

2. L'OCUPACIÓ FEMENINA

L'objectiu de partida d'aquest bloc, acceptat de forma consensuada per tots els participants, es centra en el punt de partida següent : **la taxa d'ocupació femenina a Catalunya se situa en torn a la mitjana europea**. En aquest sentit, cal tenir en compte els objectius proposats per la Comissió Europea, que plantegen la **necessitat d'accelerar els processos per a arribar al nivells dels països capdavanters i assolir els objectius de la UE: 57% d'activitat femenina al 2005**.

Per tant cal incidir en què les xifres es vagin aproximant a les que hi ha a tota la Unió Europea a través de posar condicions materials (per tant legislatives) en vistes a trencar la discriminació que hi ha; però tant o més important que això és trencar les condicions mentals que hi ha a la societat sobre el paper de la dona.

En termes generals, la incorporació de la dona al món laboral es valora com a un procés lent tot i que positiu. Aquest procés segueix, cada vegada més, un model d'acumulació (responsabilitats professionals + responsabilitats familiars) i no els models d'opció o d'alternança.

Tot i la tendència positiva del procés, encara es mantenen **molts factors de desigualtat**, com ara:

- a. discriminació salarial
- b. subrepresentació de la dona en determinats sectors
- c. poca ocupació de dones en càrrecs de responsabilitat dins de les organitzacions, etc.

Cal destacar que el col·lectiu de les dones no és ni molt menys un grup homogeni, però que en aquest context de diversitat són dos els subgrups que polaritzen necessitats més marcadament diferents: els de les dones majors de 40 anys i el de les menors de 30.

Les barreres que són comunes a tot el col·lectiu femení en la incorporació a la vida laboral són:

- a. Les dificultats per compatibilitzar la vida personal amb la vida professional
- b. Les limitacions dels serveis de transport públic.
- c. La cultura organitzativa de moltes empreses que no desenvolupen polítiques de diversitat en recursos humans.
- d. La vigència de determinats estereotips de feminització o masculinització de determinades ocupacions

En el grup de majors de 40 anys són especialment rellevants les barreres següents:

- a. Dificultats per millorar aspectes competencials en general, i específicament els aspectes vinculats a l'ús de les TIC, tant pel nivell de formació de partida, com per la dificultat de combinar aspectes familiars i/o professionals.
- b. Poc reconeixement per part de les empreses de la feina realitzada per les dones d'aquest grup en les organitzacions.
- c. Els dèficits de serveis d'atenció a la gent gran generen dificultats en aquest grup per fer compatible vida laboral amb vida familiar.
- d. Es detecta un gran nombre de dones d'aquesta edat que només troben opcions laborals en el mercat de l'economia submergida, amb grans dificultats per poder arribar a regularitzar la seva situació.

En el grup de dones més joves, són especialment rellevants les barreres següents:

- a. Dificultats per fer compatibles els ritmes i les demandes de l'àmbit laboral, de l'àmbit formatiu i de l'àmbit familiar.
- b. De forma específica en relació al punt anterior, es detecten dèficits de serveis d'atenció a la infància que generen dificultats en aquesta problemàtica de compatibilitats de ritmes.

En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES OCUPACIÓ FEMENINA	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure plans de formació centrats en la divulgació i coneixement de les TIC, adreçats a dones majors de 40 anys tant si es troben en situació d'ocupació laboral com desocupades. 	<ul style="list-style-type: none"> · Centre de Formació Ocupacional (públics i privats) · Generalitat de Catalunya: Departament de treball
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure polítiques actives de valoració del paper laboral de les dones en les empreses de la comarca, a través dels mecanismes que es proposen en l'apartat de les Relacions Laborals (Acord per la Competitivitat i Observatori de les Relacions Laborals), en vistes a : <ul style="list-style-type: none"> -Ampliar les garanties de paritat home/dona que ja s'intenten al sector públic, als sectors privat i associatiu. -Potenciar el criteri de visibilitat d'aquesta paritat en tots els àmbits possibles. -Promoure en el sector empresarial la integració de polítiques de diversitat de recursos humans. 	<ul style="list-style-type: none"> · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca del Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure serveis de proximitat per a gent gran i per a nadons-infants, en vistes a permetre una major compatibilitat entre vida laboral i vida familiar. · Estimular la demanda del mercat des de l'administració a través de mesures facilitadores del consum del servei: xecs serveis. · Impulsar la creació d'una "Central de Serveis" 	<ul style="list-style-type: none"> · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca del Penedès <ul style="list-style-type: none"> -Àmbit d'actuació: consensuar, buscar fonts de finançament · Entitats amb capacitat de promocionar aquest sector (tant des de l'àmbit de creació d'empreses com del de possibilitar la

<p>que desenvolupi un paper d'estimulació del mercat a la vegada que atengui subsidiàriament les empreses emergents en el sector de serveis de proximitat, en vistes a la seva consolidació.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Crear les condicions necessàries a través d'aquestes empreses i de serveis d'assessorament municipals, autonòmics o privats per a poder regularitzar les situacions laborals de les dones que treballen en l'economia submergida · Executar plans de Formació i assessorament pels cuidadors/es 	<p>regularització de llocs de treball). Es proposa a la Fundació Pro Penedès com a una possible entitat promotora.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Generalitat de Catalunya: Departaments de Benestar Social, Treball i Sanitat. · Caixes (i/o altres entitats financeres)
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure iniciatives de transport públic orientades a cobrir les necessitats de les dones (especialment les majors de 40 anys). (Veure Mobilitat) 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments · Pla Director de Mobilitat Comarcal

3. LA FORMACIÓ PEL TREBALL

La possibilitat de comptar amb recursos i persones capaces de permetre l'adaptació a nous sectors econòmics emergents en els municipis penedesencs pot ser un dels fets determinants en el futur immediat.

En aquest context, el debat estratègic sobre la formació es centra en dos grans àmbits:

- la FORMACIÓ CONTINUADA
- la FORMACIÓ REGLADA.

a) LA FORMACIÓ CONTINUADA

Durant els anys 90, s'ha viscut un període en el qual s'ha iniciat una política activa en relació a la implementació de Plans de Formació adaptats a les necessitats de les empreses i dels treballadors, acollint-se a les iniciatives de l'òrgan de promoció de formació a l'estat (FORCEM). El debat estratègic ha permès valorar com a molt necessari, en el moment actual, promoure un canvi d'orientació en el teixit empresarial en vistes a entendre la formació com una inversió enlloc d'una activitat que només es desenvolupa si existeix una subvenció.

El marc general de FORCEM està en un procés de canvi gran, segons recullen els experts del sector. En aquest sentit, es generen noves situacions que han de tenir un reflex en la comarca, a nivell de formació continuada:

-cal evitar que la inèrcia actual de progressiva implementació de plans formatius tant sectorials com d'empresa es freni, a través de **promoure organismes que generin nous recursos interns o puguin captar recursos externs.**

-es detecta la **necessitat de cohesionar l'actual oferta de serveis de formació continuada** per incidir més en les demandes de les organitzacions a la vegada que es pugui treure un major rendiment de les infraestructures, recursos i equips de que disposa la comarca.

-potenciar la incorporació al món laboral de persones amb discapacitació i/o amenaçades de risc d'exclusió social a través d'impulsar estructures i programes de formació a la comarca.

-es fa necessari **desenvolupar metodologies que donin resposta a les noves demandes** que es generen en les organitzacions i en els treballadors, a mesura que es van consolidant les primeres experiències en plans formatius.

b) LA FORMACIÓ REGLADA

Es valora la necessitat de **revisar el Mapa de Cicles Formatius** existent a la comarca, atenent a que aquest respon a una realitat que està experimentant uns canvis molt grans i que, per tant, mostra un desfasament considerable amb les necessitats viscudes tant pels centres formatius com pel teixit empresarial comarcal.

La capacitat per absorbir les noves empreses basades en les TIC que van emergint en les zones de màxim desenvolupament mundial (EEUU, Europa central, Japó) dependrà dels recursos que tinguin territoris com els nostres per desenvolupar mecanismes de –entre altres- formació laboral per als futurs treballadors d'aquest tipus d'empresa.

Recollint aquestes valoracions i les que s'aporten en l'apartat de Relacions Laborals, es pot concloure que a nivell comarcal ens trobem en un moment històric on **cal definir una estratègia de desenvolupament que defineixi com posicionar-se per agafar una determinada orientació (noves empreses basades en noves tecnologies versus empreses de sectors més tradicionals)**³.

Només una relació de **planificació conjunta entre empreses, centres de formació i administració** (especialment local) poden permetre crear el context necessari per captar nous sectors que donin ocupació amb qualitat tant pel territori com pels treballadors.

En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES FORMACIÓ PEL TREBALL	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Valorar la viabilitat/pertinença en relació a crear un Centre de Referència en Formació Continuada i Ocupacional, que centralitzi el màxim de recursos de formació continuada, amb la finalitat de garantir l'adaptació d'aquests serveis a les noves necessitats (especialment tecnològiques) de les empreses de l'Alt Penedès. 	<ul style="list-style-type: none"> · Pacte Territorial del Mercat de Treball de l'Alt Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Impulsar les noves planificacions formatives a tots nivells a través de la inclusió de propostes consensuades entre empresaris, sindicats i administració local en l'Acord per a la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès⁴. Cal recollir els següents punts recollits en els debats del PEAP: <ul style="list-style-type: none"> - Obrir una nova fase de treball de la Comissió de Formació Professional de la Fundació Pro Penedès en vistes a presentar una Petició al Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Aquesta petició ha d'incloure una nova proposta de cicles formatius a 4 anys vista , amb les signatures d'empreses i entitats col·laboradores , que hi 	<ul style="list-style-type: none"> · Acord per la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès (promogut per la Fundació Pro Penedès) (Veure apartat "Relacions Laborals" d'aquest document). · Comissió de Formació Professional de la Fundació Pro Penedès.

³ Veure el document de "COMPETITIVITAT EMPRESARIAL"

⁴ Acord que vetllaria perquè el teixit empresarial de la comarca pogués anar desenvolupant les condicions necessàries per assolir un nivell òptim de competitivitat

<p>donen suport.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formació en TIC pels treballadors : promoure acords entre els centres de formació amb TIC i les empreses per promoure aquest tipus d'accions formatives - Promoure línies de formació centrades en els Plans Individuals de Formació, com a metodologia més útil per adaptar els continguts formatius a les necessitats reals de les organitzacions. 	
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure la generalització d'experiències pioneres a la comarca en l'àmbit de la inserció laboral de persones amb discapacitació. Donar suport a Plans de formació i estructures de formació per a persones amb discapacitació i/o en risc d'exclusió social, impulsant un context innovador en la línia del que es preveu a nivell dels organismes que promocionen la formació continuada a l'estat espanyol : <ul style="list-style-type: none"> - mòduls de formació en context laboral (partenariat públic-privat) - formació en context productiu simulat. - foment de les practiques a les empreses - empreses d'inserció: establir col·laboracions entre organismes públics i aquest tipus d'empresa a través de l'aprovació de clàusules socials i mecanismes de controls de qualitat en el servei. 	<ul style="list-style-type: none"> · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca del Penedès.

4. IMMIGRACIÓ I VEÏNATGE

Es considera de gran utilitat poder recollir la informació de referència presentada en el debat presencial, ja que permet definir una situació de partida prou clara en relació a les conclusions i propostes del present apartat

a) SITUACIÓ ACTUAL A LA COMARCA

El fenomen de la immigració al nostre Estat, i particularment a la nostra comarca, és dona cada vegada amb més freqüència. En els últims anys Espanya ha estat receptora de més d'un milió de persones procedents d'altres països, majoritàriament de fora la Unió Europea. Tot i aquest fort creixement, Espanya encara es troba molt per sota de països tradicionalment receptors com ara Bèlgica o Alemanya. Es destaca l'alt nombre de persones que encara no tenen regularitzada la seva situació (els sense papers).

L'Alt Penedès té una taxa d'immigració considerable, un 4% l'any 2000, amb una tendència a incrementar-se. La mitja de Catalunya és d'un 3%, i la de l'estat espanyol d'un 2%. Centrant l'anàlisi a la comarca, majoritàriament aquests immigrants són no comunitaris: un 66% provenen del Marroc, un 17% d'Amèrica Llatina, un 10% de la Unió Europea, un 4,6% de la resta d'Europa i un 2% d'Àsia. Destacar que del 66% provinents del Marroc, són majoritàriament homes i del 17% d'Amèrica Llatina, dones.

Vilafranca és el municipi que compta amb un nombre més alt d'immigrants, si bé Santa Margarida i els Monjos és el municipi amb una densitat de població més alta quant a immigrants.

Donat que la majoria d'immigrants provenen del Nord d'Àfrica, un dels aspectes importants a tenir en compte és la mediació. Aquest és un recurs que respon a les necessitats dels immigrants. El paper del mediador socio-cultural es pot diferenciar en dos àmbits: el de coordinar entre les diferents entitats i/o institucions, i el d'interpret cultural i lingüístic. Cada vegada n'hi ha més demanda.

Parlem de 3 tipus de mediació: individual, grupal i comunitària.

Els sectors econòmics on hi ha una major concentració de població immigrada és el de la construcció (majoritàriament homes procedents del Magreb), l'agricultura (homes del Magreb), i el servei domèstic (dones procedents d'Amèrica Llatina). També es detecta que moltes d'aquestes persones es dediquen a l'economia submergida.

Els tipus de contractes que més freqüenten són els temporals (màxim 3 anys de durada), aspecte que repercuteix en la durada del permís de residència i per tant en la dificultat d'integració d'aquest col·lectiu. Sense un tipus de contracte i de permís de residència més estable no podem parlar d'una mínima integració social.

Els aspectes que més preocupen als immigrants que arriben al nostre país són el de trobar feina, el de regularitzar la seva situació, i en tercer lloc el de tenir un habitatge. I és que el fet de disposar d'un habitatge mínimament en condicions és del tot necessari per l'individu, ja que repercuteix en tots els àmbits de la vida (salut, educació, treball,...).

Tot i la necessitat de disposar d'un habitatge, es constata la dificultat que existeix a l'hora de trobar-ne per part de la persona que arriba al nostre país, i que en tot cas aquesta no és de propietat sinó de lloguer, en barris on la gent ha anat marxant i ara seran ocupats per immigrants. Per tant podem parlar també de la concentració dels immigrants en determinats barris i pobles.

b) CONCLUSIONS

S'han de portar a terme **polítiques actives d'actuació per part de les administracions**. Si bé no s'ha de fer política específica per a l'immigrant, s'han de tenir en compte aspectes concrets que afecten a aquest col·lectiu, com ara la falta d'habitatge, que s'hauria de donar resposta des de l'administració.

Les accions empreses des de l'administració local son necessàries però no suficients : cal activar la participació de la societat civil, de la població en general, per a poder integrar les persones immigrants; amb polítiques actives només cap a aquests col·lectius no es pot garantir l'assoliment de l'objectiu. **Es necessari engegar polítiques d'interculturalitat, que impliquin el conjunt de la població.**

La normalització de les condicions de vida de les persones que immigren a l'Alt Penedès (especialment pel que fa referència a habitatge i treball) és una qüestió que, com totes les altres que s'han debatut en el Pla Estratègic, no es troben en un àmbit aïllat sinó que es connecta directament amb tots els altres punts de debat. Tant és així, que només a través d'una màxima normalització d'aquestes situacions esmentades s'assolirà el nivell de qualitat de vida desitjat per a tota la comarca. És important fer esment a la **necessitat de treballar conjuntament amb aquest objectiu sense perdre de vista el marc legal vigent a l'Alt Penedès, que és de compliment obligat per a tots els ciutadans, sigui quin sigui el seu origen, tant pel que fa als seus drets com pel que fa als seus deures.**

En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<p>· Desenvolupar MECANISMES D'ACOLLIDA que permetin a les persones que arriben a la comarca poder tenir unes condicions d'habitatge i de treball el més normalitzades possibles en relació als criteris que se segueixen per a la resta de la població de la comarca. Aquests mecanismes han d'incloure també la necessària adaptació d'aquestes persones al marc legal de drets i deures que té qualsevol ciutadà de la comarca de l'Alt Penedès.</p> <p>En aquest sentit, es proposen desenvolupar mesures en els següents àmbits:</p> <p>-Habitatge: es proposa crear les condicions necessàries per a que, complint el marc legal, totes les persones que arribin a la comarca per cobrir les necessitats de treball que es generen, tinguin accés a pisos o habitatges a través dels mecanismes que tant des de l'administració com des de l'àmbit</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments i Consell Comarcal · Promotors d'habitatge (públics i privats) · Pacte per l'Ocupació de l'Alt Penedès · Acord per la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès

<p>privat es puguin desenvolupar.</p> <p>- Treball: promoure Acords i/o Comissions que facilitin l'accés i la regularització de la contractació per a persones immigrants, seguint la línia d'actuació de la Comissió de la Verema de Vilafranca del Penedès.</p>	
<p>· Promoure el concepte d'ACTUACIÓ TRANSVERSAL en totes les planificacions de les diferents administracions en relació a les polítiques d'actuació en l'àmbit de la immigració.</p> <p>En aquest sentit, promoure el màxim d'actuacions transversals intermunicipals, a través del Pacte per l'Ocupació de l'Alt Penedès o altres mecanismes de concertació que funcionin a la comarca.</p>	<p>· Ajuntaments i Consell Comarcal</p> <p>· Pacte per l'Ocupació de l'Alt Penedès</p>

5. LA MOBILITAT INTERLOCAL

a) SITUACIÓ ACTUAL A LA COMARCA

Es constata un **augment a la nostra comarca, tant del parc de vehicles, com del nombre d'automòbils per habitant**, fet que ens situa per sobre la mitjana catalana.

D'altra banda, també s'observa en els últims anys una **disminució del transport públic per carretera**, i en canvi un **creixement important del ferrocarril** (sobretot pel què fa als desplaçaments fora la comarca, cap a Barcelona).

Les línies actuals d'autobusos responen a una radialitat (amb centre a Vilafranca), tal i com està configurada la xarxa de carreteres, amb poca freqüència i concentrada durant el matí. Línies igual o *pitjor* que fa 20 anys, amb un servei que no cobreix urbanitzacions, polígons industrials,...

b) MOBILITAT SOSTENIBLE

Des del fòrum de debat del Pla Estratègic, s'aposta de forma consensuada per una mobilitat sostenible. Això implica desenvolupar propostes referents a temes com: tenir un **pla integral de mobilitat sostenible**, una xarxa de servei públic a les persones, inclòs les que no poden accedir a l'ús del vehicle privat, com gent gran, joves o infants, persones sense carnet o amb discapacitats físiques o psíquiques, etc.

La mobilitat actual genera despeses que s'han de comptabilitzar, com ara els costos del consum de sòl en viaris i aparcaments, costos d'urbanització, impactes paisatgístics i ambientals de les infraestructures, tot això en termes de sostenibilitat.

El transport a peu és una part fonamental del gruix de la mobilitat total, per la qual cosa se l'ha de tenir molt en compte en la previsió estratègica.

c) TRANSPORT INTERMUNICIPAL

Es valora la **necessitat d'una major interconnectivitat a la nostra comarca**, i per això seria positiu definir les possibilitats de garantir una comunicació entre municipis que no passés per l'actual estructura de radialitat obligada.

Es constata que a la nostra comarca la població està disseminada; a més dels nuclis urbans aïllats, cada vegada es produeix més que les segones residències en urbanitzacions o masies aïllades passen a ser primeres residències, fenomen que supera la capacitat dels ajuntaments per a resoldre els problemes derivats de la

seva mobilitat, entre altres. Per tant seria recomanable estudiar acuradament la introducció del **transport “a la carta”**⁵.

El servei s'ha d'assegurar a tot el territori independentment de la densitat de població, l'ATM (Autoritat del Transport Metropolità) no contempla serveis mínims per als municipis de menys de 500 habitants, hi ho hauria de fer per tal d'assegurar el necessari equilibri territorial.

S'ha de preveure la **possibilitat de transport nocturn a tots els municipis** amb idees innovadores com el **transport a la carta ja comentat o els taxis col·lectius**⁶ (populars als aeroports nord-americans o a les ciutats llatinoamericanes).

d) TREBALL I TRANSPORT

Es constata **cada vegada més que hi ha una necessitat de tenir el permís de circulació per accedir al món laboral**, ja que moltes de les empreses es troben instal·lades a polígons allunyats dels centres urbans i amb pocs transports públics. Insistir en que les **empreses han de col·laborar amb les administracions en facilitar als seus treballadors l'accés al transport col·lectiu que abracin a tots els horaris**. L'ús abusiu del transport privat en els polígons té conseqüències ja a la nostra comarca (cues a les hores punta, accidents de trànsit,...). Potenciar el **transport col·lectiu (públic o privat)**⁷ és una de les mesures que es consideren.

e) INFRASTRUCTURES DE LA COMARCA

Les inversions públiques a la nostra comarca, comparant-ho amb les comarques veïnes, són molt baixes. Tenim una inversió inferior a la necessària. A més la única porta d'accés sense peatge a Barcelona, és una carretera sobresaturada, la N-340, que a més suporta un trànsit intens de vehicles d'alt tonatge, que volen evitar passar per l'A-7, que té un peatge alt. L'Alt Penedès forma part de la Regió Metropolitana i per tant ha de participar en les decisions estratègiques sobre transport que en l'àmbit de la ATM afecten la nostra comarca.

Les inversions en grans projectes han de beneficiar a la majoria de la població: queda clar que el factor principal de les inversions públiques en mobilitat és el benefici social, no la rendibilitat econòmica.

S'ha de millorar el transport de viatgers i mercaderies per ferrocarril per tal d'optimitzar el rendiment global de les xarxes de mobilitat (carreteres, etc.), en aquest sentit es **valora positivament la Integració tarifària darrerament en funcionament**.

---

⁵ A partir de la detecció de les necessitats de cada municipi, generar diverses opcions viables de transport que responguin a la disseminació del territori, aprofitant els recursos disponibles en el propi municipi

⁶ Servei de taxi que és usat per més d'un client, simultàniament.

⁷ Es fa referència a la necessitat d'utilitzar els vehicles (dels serveis públics o privats) per part de més d'un usuari (autobusos, taxis, cotxes particulars aprofitant totes les places, etc.), intentant evitar la massificació de vehicles.

En relació al transport públic, transport privat, i vianants cal fomentar la **cultura del transport col·lectiu (públic i privat), que a la nostra comarca no està molt estès**. S'ha de defensar els transports públics existents que assegurin l'accés col·lectiu com és el cas del Funicular de Gelida, valorant no només la rendibilitat econòmica sinó sobretot la seva funció social i dins la mobilitat sostenible.

La nova Llei d'urbanisme i els governs locals haurien de tenir en compte els aspectes de mobilitat (transport) a l'hora de realitzar els plans d'urbanització, tenint en compte no només els costos inicials d'urbanització sinó també els de funcionament i manteniment del servei de transport públic. En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES MOBILITAT INTERLOCAL	AGENTS
MOBILITAT INTERNA	
<p>· Realització d'un PLA DIRECTOR DE MOBILITAT COMARCAL, que atengui als següents punts debatuts en el Pla Estratègic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donar resposta a les necessitats no cobertes en el servei de transport a col·lectius amb especials dificultats de mobilitat (gent gran, persones amb discapacitació, persones sense carnet de conduir, etc.). • Fomentar la cultura del transport col·lectiu (públic i privat). • Facilitar l'accés a les parades d'autobús, reduint les distàncies, senyalitzant-les convenientment i fent-les més acollidores, fonamentalment en el medi rural. • Prioritzar el vianant a través de diferents mesures (facilitant la seva mobilitat, fent les voreres més amples,, fent zones de protecció (andanes, carrils, etc.) per a que en determinades carreteres sigui possible fer recorreguts caminant o en bicicleta, amb seguretat. Promoure el transport a peu en el major nombre possible de la població • Potenciar l'ús de la bicicleta, definint bici-itineraris, degudament senyalitzats i promoguts • Construcció de nous aparcaments, sobretot allà on hi ha la possibilitat d'accedir als transports públics que ens 	<p>· Ajuntaments de la comarca (Sol·licitants)</p> <p>Amb el suport de:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Consell Comarcal · Agència Transport Metropolità <p>Desenvolupat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Departament de Política Territorial (Generalitat de Catalunya)

<p>permeten accedir a Barcelona (estació de RENFE i estació d'autobusos).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defensar el manteniment del Funicular de Gelida, valorant no només la rendibilitat econòmica sinó sobretot la seva funció social i dins la mobilitat sostenible. • Presentar una proposta conjunta per part de tots els ajuntaments de la comarca per sol·licitar a l'ATM la cobertura dels serveis mínims de transports per a municipis menors de 500 habitants 	
<p>· Realització de PLANS DE CONQUES DE MOBILITAT en el context de l'Alt Penedès, amb la finalitat de garantir la interconnectivitat tot responnent a les diferents realitats de mobilitat detectades a diferents àrees de la comarca.</p>	<p>· Ajuntaments afectats</p> <p>Amb el suport de:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Agència Transport Metropolità
<p>· Promoure l'ús del TRANSPORT COL-LECTIU, a través de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - campanyes de sensibilització (municipals i/o comarcals) - mesures generals d'estimulació del transport col·lectiu, com: <ul style="list-style-type: none"> • Els mitjans de transport sostenibles (col·lectiu com autobús, cotxes compartits,...) han de tenir prioritat a les vies públiques. • Introduir el Transport a la Carta, com una possible resposta a la dificultat que detecten els ajuntaments per cobrir el transport en nuclis urbans molt dispersos • Taxis col·lectius • Coordinar el transport escolar amb el transport interurbà de manera que s'optimitzi l'ús dels vehicles, racionalitzant els serveis existents mitjançant el corresponent Pla i modificant, si cal, les concessions existents. - Fomentar l'ús del transport privat col·lectiu en l'entorn laboral a través de mesures com: <ul style="list-style-type: none"> • col·laboració entre les empreses i 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments · Consell Comarcal · Empreses de transport que operen a la comarca · Centres d'ensenyament · Signants de l'Acord per la Competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès

<p>l'administració en facilitar als treballadors l'accés al transport col·lectiu que abracin a tots els horaris;</p> <ul style="list-style-type: none"> • potenciar les diverses opcions existents per impulsar mesures operatives i viables com que els treballadors participin en les solucions tècniques, incorporar al conveni l'accés al lloc de treball valorant el temps per accedir-hi, racionalitzar els horaris, etc.. 	
MOBILITAT EXTERNA	
<ul style="list-style-type: none"> • Donar suport a la DECLARACIÓ DE GELIDA, en la qual es recull la demanda de revisar i/o racionalitzar, i ,si cal, suprimir els peatges. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntaments de la Comarca <p>Amb el suport de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consell Comarcal • Acord per la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès
<ul style="list-style-type: none"> • Demanda de participar, a nivell municipal o a través d'organismes de representació designats a tal efecte, en les decisions estratègiques sobre transport que en l'àmbit de la ATM afecten la nostra comarca. En aquest sentit, demanar que tant la ATM com els altres organismes metropolitans i les Institucions de la Generalitat prenguin les mesures adients pel compliment de la previsió de l'ús de l'estació de Vilafranca com a node intermodal, tal i com es recull en el Pla Director d'Infraestructures. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntaments <p>Amb el suport de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consell Comarcal
<ul style="list-style-type: none"> • Millorar les comunicacions intercomarcals, entre l'Alt Penedès i el Garraf, també amb el Baix Penedès i Tarragona i finalment amb el Baix Llobregat i el Vallès. És important recordar que les comunicacions amb les comarques de Tarragona són pràcticament inexistentes a part del cotxe privat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntaments • Departament de Política Territorial (Generalitat de Catalunya)
<ul style="list-style-type: none"> • Promoure la instal·lació d'un servei de "Tren-Metro comarcal" que abraci la zona compresa entre Sant Sadurn i Sta. Margarida i Els Monjos, aprofitant les infraestructures disponibles a partir del pas del TAV per la comarca. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntaments • RENFE • Ministerio de Fomento

6. LES RELACIONS LABORALS

A l'Alt Penedès **la majoria de població ocupada es troba en el sector serveis**, que ja ocupa a més persones que el de la indústria, tot i que encara està per sota la mitjana catalana. En aquesta línia, destacar que **l'ocupació en el sector agrari, tot i que reduïda, continua sent major a l'Alt Penedès que a la resta de Catalunya**.

Pràcticament totes les empreses instal·lades al Penedès, tenen accés a internet i al correu electrònic. En canvi són molt poques les que utilitzen l'intranet, molt per sota la mitjana catalana. Cal doncs incentivar a les empreses i a l'Administració la utilització d'intranet.

La comarca de l'Alt Penedès, Catalunya, Espanya i la Unió Europea viuen un nou model productiu de les relacions laborals. Això és així degut a tres noves variables que venen donant-se des les últimes dècades del segle passat: **la globalització, la integració d'Espanya a la Unió Europea, i la revolució tecnològica**. Per posicionar-se davant d'aquests canvis, **cal invertir en el capital humà** (sobretot a partir de la formació continua), **en infraestructures, en noves tecnologies, i en disseny**. Però també **cal comptar amb què els treballadors tinguin condicions laborals estables**, i que puguin participar àmpliament en tots els processos interns de l'empresa, evitant la tendència a mesures desregularitzadores que allunyen el teixit productiu de la competitivitat.

L'Alt Penedès viu uns moments en què cal prendre decisions entre empresaris, sindicats i polítics en relació a la presència i distribució de sectors industrials. En el debat del Pla Estratègic s'ha apostat per promoure un equilibri entre "vinya i cotxe"⁸, és a dir : apostar pel creixement i consolidació de diversos sectors, atenent a criteris de sostenibilitat i qualitat de vida per als ciutadans. En aquest sentit s'obren nombroses vies de possibilitat de creixement, però és urgent atendre a factors com el baix nivell de formació tècnica que presenta la comarca, sense el qual els nous sectors productius no acabaran d'establir-se a l'Alt Penedès.

El tipus d'indústria que s'ha d'establir ha de ser petita-mitjana empresa, que generi valor afegit i que respecti el Medi Ambient. Hem d'assegurar que els beneficis que generin, es reinverteixin a dins la comarca, ja que sinó correm el perill de perdre competitivitat.

Es fa necessari **crear instruments en vistes a promoure noves formes de relacions laborals**, que permetin una major consolidació de les empreses i dels treballadors a l'Alt Penedès.

---

⁸ Es fa referència al predomini que tenen, en la realitat industrial de l'Alt Penedès, el sector vitivinícola i el sector auxiliar de l'automòbil, i al necessari equilibri que han d'anar definint en una línia de creixement estratègic.

En el requadre següent s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar, així com els agents implicats en el seu desenvolupament :

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Crear un Observatori de les Relacions Laborals de l'Alt Penedès, per tal de debatre i analitzar els diferents temes que vagin sortint en relació als convenis dels sectors i/o empreses comarcals. 	<ul style="list-style-type: none"> · Fundació Pro Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Impulsar un Acord per a la Competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès, ja que es constata la necessitat de preparar a la comarca pels canvis econòmics mundials, i que sindicats i empresaris hi han de jugar fort. · Aquest acord vetllaria per a que la comarca pogués anar desenvolupant les condicions necessàries per assolir un nivell òptim de competitivitat, en els àmbits de formació, infraestructures, noves tecnologies i recerca en el teixit empresarial de l'Alt Penedès. 	<ul style="list-style-type: none"> · Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca del Penedès (operativitzar l'Acord) · Fundació Pro Penedès (gestió dels punts de l'Acord) <p>Principals agents de l'Acord:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Associacions Empresarials de la Comarca · Sindicats de la comarca · Representants d'empreses i treballadors no inclosos en les entitats anteriorment esmentades · Administració Local · Centres d'ensenyament i formació laboral-ocupacional · Entitats vinculades al sector R+D

CONCLUSIONS DEL PLA ESTRATEGIC

ÀMBIT DE DEBAT COMPETITIVITAT EMPRESARIAL

Els temes que destaquen en l'apartat de Competitivitat Empresarial són temes que giren al voltant dels factors considerats claus per fer més competitives les empreses: formació, R+D, qualitat,...

Ara bé, és important destacar la gran sensibilitat que l'entorn empresarial de la zona mostra pels temes que en aquest pla estratègic estan emmarcats en l'àmbit d'equilibri territorial. Tan és així, que el 50% de les propostes recollides en aquest apartat d'empresa tenen a veure més en l'apartat territorial que pròpiament en el que ens ocupa.

Així doncs, els grans capítols de conclusions que en podem extreure d'aquest extens debat, passen per:

1. Desenvolupament de les zones industrials
2. Equilibri sectorial del Penedès: agricultura, indústria, serveis i comerç.
3. Marca Penedès – Qualitat
4. Formació
5. Recerca i Desenvolupament i Noves tecnologies
6. Interlocutors socials

1. DESENVOLUPAMENT DE LES ZONES INDUSTRIALS

L'Alt Penedès viu moments de canvis; canvis a nivell endogen (la comarca està canviant) però el seu entorn més immediat també està canviant. I un dels impulsors d'aquest canvi fou l'entrada de l'Alt Penedès a la Regió Metropolitana de Barcelona.

El fet de ser una comarca que forma part de la primera regió econòmica de Catalunya, i per tant en una de les més importants del sud d'Europa, atorga a l'Alt Penedès una **posició estratègica que cal saber aprofitar amb un caràcter propi, evitant que siguin les dinàmiques alienes les que arrosseguin sense més al territori.**

Per aquest motiu, si es vol estar en el grup de l'avançada, però continuar tenint una personalitat pròpia, cal que des de la comarca s'avanci i que en certa manera es decideixi per quina realitat industrial s'ha d'apostar.

S'ha consensuat que l'Alt Penedès ha de continuar **compaginant les activitats agrícoles, industrials i turístiques.**

La localització, i per tant les comunicacions, són un punt fonamental quant al desenvolupament de les zones industrials. Així la millora d'algunes de les

comunicacions en els darrers anys ha fet que hi hagués un desenvolupament industrial allà on no hi havia estat. La variant de la N-340 per Vilafranca del Penedès i Santa Margarida i els Monjos, ha ajudat en el desenvolupament industrial del sector central de la comarca (creixement dels polígons, més bones comunicacions,...), o als marges de la futura carretera de Gelida a Sant Sadurní, on hi ha empreses que ja s'han començat a instal·lar abans de la seva construcció. Així doncs hi ha una clara i forta relació entre comunicacions i desenvolupament industrial. Per aquest motiu, tal i com ja s'ha reclamat en l'apartat d'Equilibri Territorial, **amb una bona planificació, consensuada, es podran desenvolupar les zones industrials allà on puguin ser més competitives.**

Es proposa afavorir un desenvolupament industrial equilibrat amb uns polígons concertats, competitius i respectuosos amb l'entorn. En aquest sentit, aspectes ja tractats com un **Fons de Compensació Interterritorial**⁹, o el **Pla Director Comarcal**¹⁰, són instruments indispensables.

Un cop definides les zones destinades a usos industrials, amb uns polígons de qualitat, tal i com correspon a les zones de major creixement econòmic europees, com és el de la Regió Metropolitana de Barcelona, s'hauria de deixar apuntat **quin és el tipus d'indústria que s'ha d'ubicar a la comarca.**

La comarca compta amb un sector, el del vi i el cava, que actua com a motor; però no és l'únic sector econòmic present. A la comarca, aquest sector ha conviscut amb el del paper i cartró, el de l'automoció, i més recentment amb el de la logística.

A mesura que la presència de la indústria del territori sigui major, hi poden haver tensions entre els sectors, i per tant cal definir a quin tipus d'indústria és la que es vol primar, és a dir tenir unes línies definides, per a què no només hi juguin les lleis del mercat. Així, a través del II Pla Estratègic, la ciutadania penedesenca ha expressat en nombroses ocasions que cal que la indústria que vingui al Penedès sigui **indústria que comporti valor afegit, que no utilitzi intensivament el territori, flexible, capaç d'adaptar-se als canvis, empreses que creïn llocs de treball, empreses no contaminants, capaces d'integrar-se en el territori: que estiguin interrelacionades amb les ja existents.**

Així doncs, es fa necessària una **estratègia d'atracció**: la possibilitat de realitzar una selecció del tipus d'empreses que interessa que s'instal·lin a la comarca per tal de reforçar el model de territori. Aquesta atracció no es basa només en la publicitat i la promoció de les zones industrials sinó en oferir un sòl en condicions adaptades a les necessitats dels inversors.

L'estratègia d'atracció hauria d'anar acompanyada per una **estratègia de condicionament**: cal urbanitzar i dotar de serveis els polígons ja existents, així com que els nous polígons comptin amb unes infraestructures i uns serveis d'alt nivell (arribada del cable als polígons, implantació de depuradores residuals, creació de guarderies pels infants del personal, transport públic,...). Conseqüentment, cal que els promotors s'impliquin en l'estratègia comarcal, per tal de que sobretot les petites i mitjanes empreses puguin accedir a aquests polígons.

---

⁹ Veure l'apartat d'Equilibri Territorial, on es defineix aquest instrument de Compensació

¹⁰ És una de les mesures que s'adopta en l'apartat d'Equilibri Territorial.

Des d'aquest II Pla Estratègic de l'Alt Penedès, s'aposta també, per la creació de clusters econòmics¹¹, tal i com ja es va fer en el seu moment amb el Parc Àgora. Una de les opcions podria recaure en el sector paperer i el del cartró, sector de gran pes i de gran dinamisme. Una estratègia en aquesta direcció a l'Alt Penedès, podria ser de gran importància, ja que diversificaríem encara més la nostra economia i es diferenciaria de la de les comarques de l'entorn. A més aquestes empreses haurien d'apostar clarament per crear centres d'Investigació i Desenvolupament, que és un dels principals factors que donen qualitat en una comarca.

Finalment, cal seguir intensificant les **polítiques de suport a la creació d'empreses locals que treguin profit de manera sostenible dels recursos endògens de la comarca**; cal prioritzar els sectors considerats nous filons d'ocupació¹² que actuen directament sobre la millora de la qualitat de vida de la població i sobre l'ocupació, així com els serveis de suport a les empreses, especialment els d'alt valor afegit, que ajudin a millorar la competitivitat del teixit empresarial local.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Realitzar una estratègia d'atracció per definir quines empreses es vol que s'instal·lin a la comarca	· Pacte Territorial del Mercat de Treball de Vilafranca · Patronals dels diferents sectors presents a la comarca
· Realitzar una estratègia de condicionament dels polígons a través de: · ordenar els polígons i zones industrials (veure l'apartat 3 del document d'Equilibri Territorial). · dotar als polígons d'infraestructures i serveis de qualitat	· Ajuntaments afectats · Consorcis que gestionen els polígons · Empreses ja instal·lades i empreses de nova instal·lació · Propietaris adjacents · Associacions d'empresaris
· Cluster en el sector paperer	· Empreses del sector paperer · Ajuntaments de la zona nord-oest de la comarca · Associacions de propietaris forestals – representació sector forestal privat
· Intensificar les polítiques de suport a la creació d'empreses, especialment les dels nous filons i les de serveis a les empreses	· Serveis de Promoció Econòmica i Creació d'Empresa de la comarca · Associacions empresarials pel que

¹¹ Grup d'empreses, institucions, associacions, interrelacionades entre si i concentrades en un mateix indret geogràfic.

¹² Aquelles noves perspectives o estratègies de desenvolupament que condueixen a atendre noves necessitats socials, tant al foment de l'ocupació com a la resposta a la demanda d'activitats d'oci, serveis personals, seguretat, serveis a domicili, etc.

2. EQUILIBRI SECTORIAL DEL PENEDÈS: AGRICULTURA, INDÚSTRIA, SERVEIS I COMERÇ

El II Pla Estratègic de l'Alt Penedès, recull la ferma aposta per un **equilibri sectorial a la nostra comarca, que permeti una diversificació de l'economia penedesenca**.

S'ha de potenciar un **sector vitivinícola de qualitat**: exigint a les administracions que vetllin per la qualitat del producte i de les explotacions, i que s'aprofitin les noves tecnologies per potenciar el producte i fer-lo, si cap, cada vegada amb més qualitat.

Pel què fa al **comerç**, des de sempre l'Alt Penedès, i sobretot la seva capital, ha tingut una tradició comercial, del petit comerç majoritàriament. Tal i com fan algunes viles de la comarca, s'ha de seguir reforçant i potenciant aquest petit comerç, com a idiosincràsia, però sense deixar de banda la instal·lació de comerços mitjans- grans. Ens trobem immersos en la dinàmica metropolitana i la societat reclama complexos comercials, que tenen gran influència en el sector cultural (sales de cinema, tot tipus de negocis lligats amb el lleure i l'oci,...). Aquesta aposta, **potenciar el petit comerç però incloure els avantatges que ofereix el mitjà-gran comerç, ha de ser una de les línies estratègiques a seguir**.

Cal **promoure el Comerç Urbà** per tal que sigui capaç de competir amb les noves fórmules de distribució perifèriques, establint un model de ciutat multifuncional, sense segregacions pels diferents usos, articulant aquesta promoció de l'activitat comercial amb els pactes Territorials de promoció Econòmica i Ocupació.

Així mateix, es continuarà amb els projectes de dinamització de centres comercials urbans i s'iniciaran projectes de dinamització de subcentres comercials urbans. Aquest projectes de Dinamització han de ser plans de **marketing interns i externs (una especialització sectorial i territorial) i han d'estar vinculats a les administracions locals, en concret als plans estratègics**.

L'Elaboració de Programes d'Orientació per als equipaments Comercials (POEC), també és una de les apostes d'aquest II Pla Estratègic, per tal d'adaptar el comerç urbà a les necessitats de consum i compra dels ciutadans, i per articular el model Integral de comarca amb un model de comerç competitiu.

Quant als **serveis**, bàsicament s'hauria de potenciar els serveis lligats als nous filons d'ocupació (cultura, medi ambient, serveis de proximitat,...), i als que donen suport a les empreses. En aquí hi tenen un paper fonamental els Ajuntaments, que han d'apostar per potenciar aquests serveis, claus per l'economia d'avui.

Dins el sector terciari, caldria destacar l'aposta que està fent l'Alt Penedès pel **turisme**, un turisme fonamentat en el paisatge natural de l'Alt Penedès, en el seu patrimoni arquitectònic, cultural, gastronòmic i vitivinícola. Els municipis de l'Alt

Penedès han de prendre consciència del valor paisatgístic de molts indrets de la comarca i han de sumar esforços per preservar espai naturals únics i pel manteniment i embelliment dels bens públics com a satisfacció del ciutadà i atractiu per al visitant.

És important establir convenis amb els sectors empresarials del vi i el cava per tal de que assumeixin responsabilitats en la promoció dels seus productes així com del propi territori. Cal consensuar, a nivell comarcal, un pla de senyalització que reforci els valors turístics de la comarca i que doni sentit i contingut a les rutes turístiques establertes.

A L'Alt Penedès hi ha una forta motivació per la cultura, i molts dels fets culturals que durant l'any es porten a terme a la comarca es poden aprofitar com a recursos turístics i presentar interessants propostes integrades d'oci.

Així doncs, s'ha de desenvolupar un estructuració d'activitats turístiques que defineixi **productes turístics** (recursos turístics, serveis i equipaments), i **paquets turístics** (productes turística i comercialització), per tal de reforçar aquest sector a la comarca.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Potenciar el sector vitivinícola de qualitat a través de les Denominacions d'Origen que afecten el territori: <ul style="list-style-type: none"> □ exigir a les administracions sectorials i a les empreses del sector que vetllin per la qualitat del producte final i del sistema per obtindre'l. □ Apostar per l'empresa vitivinícola integral, que incorpori una total traçabilitat (des de la vinya fins l'ampolla) □ Dotar de formació tecnològica, empresarial i enològica, les empreses d'aquest sector. □ Potenciar les Denominacions d'Origen 	<ul style="list-style-type: none"> · Consell Regulador de la Denominació d'Origen Penedès · Consell Regulador de la D.O. Cava · INCAVI · Associacions empresarials (UVIPE, IACSI) i sindicals (Unió de Pagesos, JARC,...)
<ul style="list-style-type: none"> · Potenciar el petit comerç tradicional i atraure la instal·lació d'algun centre comercial adient per la comarca · Impulsar programes d'orientació dels equipaments Comercials al territori 	<ul style="list-style-type: none"> · Patronats de Comerç i turisme dels diferents municipis, i departaments de Promoció Econòmica · Associacions empresarials
<ul style="list-style-type: none"> · Potenciar la creació d'empreses locals orientades cap al sector "serveis" (nous filons i serveis a les empreses) 	<ul style="list-style-type: none"> · Serveis de creació d'empresa
<p>Apostar per un turisme cultural de qualitat tenint en compte els valors patrimonials i paisatgístics de la comarca.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Afavorir la promoció turística dels vins i caves de les DO 	<ul style="list-style-type: none"> · Consorci de Promoció Turística · Patronats de Comerç i Turisme de la comarca. · Associacions d'empresaris turístics que operin al Penedès · DO, Sindicats agraris (UP, JARC), empresaris agrícoles (IACSI)
<ul style="list-style-type: none"> · Afavorir la implantació d'indústries respectuoses amb l'entorn, especialment les que s'impliquin en R+D 	<ul style="list-style-type: none"> · Ajuntaments de la Comarca

3. MARCA PENEDÈS / QUALITAT

L'Alt Penedès es troba en un moment en el que pot decantar el seu posicionament en el marc econòmic cap a dos possibles escenaris:

- a) **Línia d'innovació en els processos de producció:** per un cantó, apareix la possibilitat de comptar amb sectors econòmics ja existents o de nova implementació que desenvolupin un tipus d'activitat basada en la innovació en els seus processos de producció. Aquests sectors són els que, recollint l'aportació del professor Joaquim Novella en un dels debats del Pla, es

troben en fase de desenvolupament de la seva activitat, diferenciant-se dels sectors “madurs” que son aquells que ja han entrat en una fase de producció en la que es prima per sobre de tot, l’abaratiment de costos.

- b) **Línia de continuïtat en els processos de producció:** per un altre, es pot definir una línia de continuïtat en la que es mantinguin els sectors actuals o es captin nous sectors en base al valor geogràfic de la nostra comarca (nus de comunicacions, entorn medi-ambiental valorat positivament lligat a una activitat agrària determinada). En aquest sentit, caldrà definir uns contextos econòmics basats en uns costos el més barats possibles per competir amb altres zones del planeta que ofereixin el mateix que la nostra comarca però amb millors condicions, a la vegada que no es podrà participar activament en els processos de presa de decisions, que seran definits externament a la comarca.

Apostar per la línia d’innovació **és l’estratègia que guia cap al model que s’ha definit en els debats del Pla Estratègic** com el més desitjable per a l’Alt Penedès : es proposa valorar la possibilitat de treballar des de diferents àmbits dels teixits econòmics de l’Alt Penedès per **promoure un desenvolupament perdurable de les empreses i una imatge conjunta i generalitzada de “MARCA PENEDÈS” com a referent de qualitat per a qualsevol dels productes i/o serveis que es donen des de la comarca.**

En aquest sentit, cal prendre consciència des del propi territori per part dels principals interlocutors socials i de tot el teixit econòmic i associatiu de la necessitat de crear les condicions adequades per a que aquest model pugui esdevenir una realitat.

Per treballar aquesta estratègia d’innovació cal:

- **promoure polítiques de R+D** en el major nombre de sectors econòmics de la comarca a partir del lideratge dels interlocutors socials de l’Alt Penedès (empresaris, sindicats, administració local, entitats financeres).
- **establir mecanismes de cooperació amb administracions i/ entitats** que desenvolupin programes i/o iniciatives de R+D
- **fomentar col·laboracions publico-privades** que generin contextos on les empreses puguin iniciar o consolidar àrees de R+D
- **impulsar convenis de col·laboració entre centres de formació professional/continuada, centres de recerca, centres tecnològics i empreses** per a crear i consolidar polítiques de R+D en les organitzacions empresarials o associades a aquestes.
- **orientar els centres d’empresa públics o privats de la comarca** per a la promoció de empreses que **incorporin estratègies basades en la innovació i la qualitat com a factor estratègic de desenvolupament** (per a la pròpia organització naixent i com a valor afegit per a la comarca).

Per tant, la proposta de Qualitat “**Marca Penedès**” s’hauria de basar en dues fases:

1a. Fase: generar els paràmetres que configurarien la “Marca Penedès”, els quals s’han de basar en dos conceptes:

- qualitat
- recerca i desenvolupament

2a. Fase: promoció conjunta de la “**Marca Penedès**”. Aquesta proposta contemplaria desenvolupar punts com:

- Promoció internacional de la “Marca Penedès”
- Identificar, crear i reforçar referents de la “Marca Penedès”, en vistes a generar un focus d’atracció per a possibles noves empreses o activitats, a la vegada que esdevindrien els puntals a partir dels quals comunicar la imatge “Penedès = Qualitat”.
- Estimular l’assumpció interna del concepte de marca “Penedès” a través de la creació de “Premis Penedès”, en diferents àmbits: empresarial, cultural, esportiu, mediambiental, etc ...

Com a una línia estratègica específica en el marc del punt anterior, es proposa potenciar el sector amb més implantació a la comarca i que li dóna més identitat : el sector vitivinícola. Apostant per un model d’equilibri entre agricultura, agroindústria i nous sectors industrials i/o de serveis que aportin qualitat a la comarca sense posar en perill aquest equilibri esmentat, es necessari que les empreses i els treballadors tant de la vinya com dels productes que d’ella se’n deriven puguin desenvolupar les seves activitats en un marc de qualitat. Es preveu que aquesta és la millor estratègia per a la consolidació de la línia d’expansió dels darrers anys a la vegada que permet posicionar-se en els nous mercats que es van dibuixant a un nivell mundial, aprofitant l’ús de les noves tecnologies i infraestructures.

En el requadre que segueix s’extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Debatre entre els principals agents implicats la viabilitat de promoure i posicionar una marca “Penedès” generalitzada.	· Associacions d’empreses · Sindicats · Ajuntaments · Acord per a la competitivitat de les empreses de l’Alt Penedès · Patronal (tots els sectors)
· Impulsar un desenvolupament perdurable de les empreses de l’Alt Penedès a través de la promoció de polítiques actives en ¹³ R+D en el major nombre possible de sectors	· Centres de Recursos i de Desenvolupament de les empreses · Acord per la Competitivitat de les empreses de l’Alt Penedès

¹³ · L’**Acord per a la Competitivitat de les empreses de l’Alt Penedès** és una proposta recollida en aquest Pla Estratègic que té per finalitat l’anar desenvolupant les condicions necessàries per assolir un nivell òptim de competitivitat, en els àmbits de formació, infraestructures, noves tecnologies i recerca en el teixit empresarial de l’Alt Penedès. Els signants de l’Acord han de representar als empresaris, sindicats i administració de la comarca.

empresarials comarcals	· Associacions empresarials
· Potenciar el sector vitivinícola de qualitat a través de les Denominacions d'Origen que afecten el territori: <ul style="list-style-type: none"> □ exigir a les administracions sectorials i a les empreses del sector que vetllin per la qualitat del producte final i del sistema per obtindre'l. □ Apostar per l'empresa vitivinícola integral, que incorpori una total traçabilitat (des de la vinya fins l'ampolla) □ Dotar de formació tecnològica, empresarial i enològica, les empreses d'aquest sector. □ Potenciar les Denominacions d'Origen 	· Denominació d'Origen, Consells Reguladors, INCAVI · Entitats de promoció i suport del sector vitivinícola · Acord per la Competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès · Fundació Pro Penedès · Associacions empresarials agràries (UVIPE, IACSI) · Organitzacions professionals agràries (Unió de Pagesos, JARC,...)
· Fomentar l'aplicació de normatives de qualitat en tots els processos d'activitats econòmiques de la comarca.	· Acord per a la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès · Associacions empresarials

4. FORMACIÓ

Es recull un criteri compartit entre tots els participants del fòrum: **la formació professional i continuada a les empreses és una de les eines clau per a assolir el nivell de qualitat "Penedès" així com per consolidar un nivell de vida òptim per als/les ciutadans/es de la comarca.**

En el moment de concretar com s'ha de dur a terme l'objectiu de mantenir un nivell de formació per a tots/es els/les treballadors/es en actiu i futurs/es, s'han apuntat les següents valoracions estratègiques:

- a) **potenciar la formació professional per als aprenents.** La figura de l'aprenent ha estat per una banda un referent formatiu per a moltes empreses, però ha xocat sovint amb impediments en la realitat laboral que han dificultat que es mantingués. Es valora necessari destinar recursos per a incentivar l'aparició d'aquesta figura, ja que és un tipus de formació que respon a les necessitats directes de les empreses.
- b) en el disseny de la formació professional actual, **la col·laboració entre els centres educatius i les empreses** és essencial tenint en compte dos aspectes clau com ara el necessari acoblament dels ritmes de pràctiques amb la realitat de les empreses i -sobretot- en el moment de dissenyar el tipus de cicles formatius que s'han d'impartir en la comarca. En aquest sentit,

tant empresaris com sindicats han de participar el més activament possible en relació a la sol·licitud de cicles formatius que permetin la consolidació de sectors econòmics que donin qualitat a la comarca (ja sigui qualitat com imatge de producte, o bé qualitat de vida per a tots els ciutadans),

- c) En un moment d'innovació tecnològica tant forta cal fer molts esforços per, a través sobretot de la formació contínua, potenciar el capital humà. Es valora com a molt pertinent el **crear la necessitat d'entendre i utilitzar les noves tecnologies**.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Formació per a les noves tecnologies: <ul style="list-style-type: none"> □ Realitzar, tant des d'organismes públic com privats, una major difusió de la comprensió i coneixement de les noves tecnologies. □ Formació pels estaments directius perquè facin de vehiculadors de l'aplicació de les noves tecnologies a l'empresa. □ Desenvolupar metodologies de "e-learning" (metodologia per millorar la capacitat de les persones per intercanviar, entendre i estimular la informació, utilitzant la tecnologia) adaptades a les Pimes de la comarca. 	<ul style="list-style-type: none"> · Centres de formació especialitzats en noves tecnologies (públics i privats) · Acord per a la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Promoure mecanismes de formació en l'àmbit de la seguretat laboral, en vistes a reduir la sinistralitat laboral actual. 	<ul style="list-style-type: none"> · Centres de formació · Associacions empresarials · Sindicats · Ajuntaments · Acord per a la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Dissenyar de forma conjunta entre tots els agents implicats el mapa de formació professional i ocupacional que respongui a les necessitats de la comarca 	<ul style="list-style-type: none"> · Associacions empresarials · Sindicats · Centres de formació professional i ocupacional (públics i privats) · Ajuntaments · Acord per a la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès
<ul style="list-style-type: none"> · Establir mecanismes de promoció de la formació professional per aprenents. 	<ul style="list-style-type: none"> · Centres de formació · Associacions empresarials · Sindicats · Ajuntaments

· Acord per a la competitivitat de les empreses de l'Alt Penedès
--

5. RECERCA I DESENVOLUPAMENT / NOVES TECNOLOGIES

El canvi constant en els mercats i en els processos de producció i serveis obliga a actualitzar constantment els recursos amb que compta un territori. En la línia del que ja s'ha exposat en altres punts d'aquest Pla Estratègic, l'Alt Penedès ha de definir el tipus d'activitat econòmica que predominarà en els futurs anys a través **d'impulsar factors estratègics per a la implantació o consolidació d'empreses d'alt nivell tecnològic que aportin qualitat a la comarca**. En cas contrari, predominarà un tipus d'empresa més centrat en la distribució, que aporta poca qualitat global al territori.

Es valora, per tant, com a molt necessari establir tots els recursos i **mecanismes possibles per que es vagin implementant les noves tecnologies en els processos laborals**.

A la vegada, es valora igualment com a molt necessari que les empreses i centres de recerca puguin desenvolupar **plans de R+D a la comarca**. Comptar amb aquest recurs esdevé una garantia de consolidació de sectors ja presents a la comarca com també de captació d'altres possibles sectors que podrien arribar a esdevenir eixos alternatius de promoció econòmica com, per exemple, la indústria auxiliar de l'automòbil.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
· Sensibilitzar les empreses comarcals de la necessitat d'implementar processos de R+D en les seves organitzacions.	Acord per la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès
· Promoure l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques que s'hagin desenvolupat en l'aplicació de les noves tecnologies i polítiques de R+D en el marc de les empreses de la comarca.	Acord per la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès
· Creació de beques, premis o suports econòmics a les empreses locals que donin servei de formació, planificació en R+D i introducció de les noves tecnologies.	Acord per la Competitivitat de les Empreses de l'Alt Penedès
· Donar facilitats per al desenvolupament d'iniciatives tecnològiques	

6. INTERLOCUTORS SOCIALS

Un dels punts de major consens debatut en el Pla Estratègic fa referència a la **necessitat de reforçar el paper dels interlocutors socials** que vehiculin les propostes i línies estratègiques dels diferents sectors econòmics de la comarca.

A través de l'ús de tots els mecanismes paritaris o de concertació existents o proposats en el present Pla, és necessari consolidar línies d'actuació que, incardinant-se en els diferents eixos que cada institució té establerts, responguin a criteris amb un eix comú i compartit: el desenvolupament del territori i del teixit econòmic i associatiu de l'Alt Penedès. Per tant, és aquesta una valoració que fa referència tant a organitzacions empresarials com a organitzacions sindicals, dos dels motors principals de la major part de les propostes estratègiques que es presenten en aquest Pla.

Com a un punt en concret a desenvolupar d'aquesta valoració general, es recull la demanda de lideratge en vistes a definir, des d'una posició de representativitat i possibilitat d'actuació, el punt de vista dels empresaris en qüestions claus com les relacions laborals, la formació, la qualitat a les empreses comarcals, els desenvolupament industrial i la seva vinculació amb el territori, el desenvolupament dels serveis i el comerç des d'una perspectiva integral de comarca, etc.

En el requadre que segueix s'extreuen aquelles mesures estratègiques a implementar així com els agents implicats en el seu desenvolupament.

MESURES ESTRATÈGIQUES	AGENTS
<ul style="list-style-type: none"> · Reforçar el paper dels interlocutors socials de la comarca en vistes a consolidar els acords socioeconòmics que es vagin prenent en el marc de l'Alt Penedès 	<ul style="list-style-type: none"> · Representants i associacions empresarials · Representants sindicals · Administració local · Entitats de promoció i representació del territori · Associacions de propietaris · Organitzacions Professionals Agràries
<ul style="list-style-type: none"> · Articular l'associacionisme empresarial a la comarca, atenent als següents criteris: <ul style="list-style-type: none"> □ Amb paper actiu en els decisions sobre planificació i desenvolupament de la zona □ que esdevingui interlocutor davant diferents sectors i administracions 	<ul style="list-style-type: none"> · Empreses de l'Alt Penedès · Associacions empresarials sectorials, de l'Alt Penedès o que hi operin activament · Fundació Pro Penedès

Aquest document va ser aprovat en la reunió del Patronat de la Fundació Pro Penedès del 20/12/2002.